

**Комунальний заклад вищої освіти
«Дніпровська академія музики» Дніпропетровської обласної ради»**

ЗАТВЕРДЖУЮ

Директор ВСП «Фаховий музичний
коледж» КЗВО «Дніпровська
академія музики» ДОР»

Олена ПОТОЦЬКА

«29» серпня 2025 року

**СИЛАБУС
НОРМАТИВНОЇ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
«ЧИТКА З ЛИСТА»**

“Академічний спів”

Освітньо-професійний ступінь – Фаховий молодший бакалавр
Галузь знань – В Культура, мистецтво та гуманітарні науки
Спеціальність – В5 Музичне мистецтво
Освітньо-професійна програма – «Музичне мистецтво»

**Д н і п р о
2025**

АНОТАЦІЯ КУРСУ. Навчальна дисципліна «Читка з листа» є обов'язковим компонентом циклу професійної та практичної підготовки здобувачів освітньо-професійного ступеня «фаховий молодший бакалавр». Актуальність предмета визначається необхідністю оволодіння практичними навичками читки з листа сольо або з колективом виконавців для застосування їх у вокально-сценічній діяльності.

КОМПЕТЕНТНОСТІ.

Інтегральна компетентність (ІК)

ІК Здатність вирішувати типові спеціалізовані задачі та практичні проблеми у сфері музичного мистецтва або у процесі навчання, що вимагає застосування системи інтегрованих художньо-естетичних знань з теорії, історії музики, історії мистецтва, музичного виконавства та педагогіки, та може характеризуватися певною невизначеністю умов; нести відповідальність за результати своєї діяльності; здійснювати контроль інших осіб у зазначених ситуаціях.

Загальні компетентності (ЗК)

ЗК 5 Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК 8 Здатність застосовувати знання в практичних ситуаціях.

Спеціальні компетентності (СК)

СК 2 Здатність демонструвати достатній рівень виконавської майстерності.

СК 3 Здатність відтворювати художньо-образний зміст музичного твору у виконавській діяльності.

СК 4 Здатність використовувати спеціалізовані знання з теорії, історії та методології музичного мистецтва.

СК 5 Здатність демонструвати професійні навички та вміння в музично-теоретичній/виконавській/педагогічній/ /організаційно-творчій діяльності.

СК 8 Здатність оперувати професійною термінологією.

СК 13 Здатність презентувати результати своєї творчої /педагогічної/організаційно-творчої діяльності перед аудиторією з урахуванням її специфіки.

СК 14 Здатність до професійної самореалізації.

ТРИВАЛІСТЬ КУРСУ. Для здобувачів на основі базової середньої освіти: Кількість кредитів ЄКТС – 10, курс – 1-4 семестри, загальний обсяг – 300 годин, з них аудиторних — 131 година, самостійних — 169 годин. Для здобувачів на основі повної загальної середньої освіти: Кількість кредитів ЄКТС – 6, курс – 1-3 семестри, загальний обсяг – 180 годин, з них аудиторних — 109 годин, самостійних — 71 година.

МЕТОЮ викладання навчальної дисципліни «Читка з листа» є підготовка здобувачів освіти до форми вокально-академічної діяльності, яка

відкриває практичні можливості для всебічного і широкого ознайомлення з музичною оперною, оперетковою, камерною літературою. Читка з листа передбачає оволодіння вмінням швидко та самостійно виконувати музичні твори різних жанрів та стилів, отримувати інтенсивний потік багатої і різнохарактерної музичної інформації.

Програмні результати навчання

РН 4 Читати та відтворювати нотний запис тексту музичного твору.

РН 6 Визначати зміст, форму, жанрово- стильові особливості музичного твору як на слух, так і при вивченні нотного тексту.

РН 8 Розпізнавати різні компоненти музичної мови.

РН 13 Використовувати професійну термінологію під час виконання творчих та навчальних завдань.

РН 17 Презентувати результати власної мистецької діяльності з метою забезпечення особистісної конкурентоспроможності на ринку праці.

МІСЦЕ ДИСЦИПЛІНИ В СТРУКТУРНО-ЛОГІЧНІЙ ПОСЛІДОВНОСТІ. Дисципліна «Читка з листа» вивчається протягом усіх років навчання. Дисципліна «Читка з листа» є важливим навчальним компонентом. Для набуття практичного досвіду з предмету необхідні знання з дисциплін «Фах» (академічний спів), «Теорія музики», «Історія музики», «Сценічна підготовка», «Аналіз музичних творів».

ЗМІСТ ДИСЦИПЛІНИ. Заняття з дисципліни «Читка з листа» будуються на основі індивідуальної програми навчання, послідовно розробленої викладачем даного навчального курсу, що формується з урахуванням індивідуальних можливостей здобувача фахової передвищої освіти та завдань, які ставляться перед ним. Кожного семестру протягом перших років навчання здобувач повинен опанувати певну кількість (визначається цикловою комісією) різних за жанрово-стильовими характеристиками творів, що включають у себе:

Тема 1. Вступ до читки з листа у вокальному мистецтві

Тема 2. Технічні аспекти читки з листа та формування базових навичок.

Тема 3. Ансамблеве музикування та сприйняття нотного тексту в контексті вокального виконавства

Тема 4. Інтерпретація музичного тексту та розширення вокальних можливостей

Тема 5. Розвиток швидкості та точності нотного сприйняття

Тема 6. Читка речитативів та складних ритмічних структур

Тема 7. Читка з листа у контексті різних музичних стилів і жанрів

ОРГАНІЗАЦІЯ НАВЧАННЯ. Дисципліна «Читка з листа» реалізується у вигляді аудиторних занять та самостійної роботи здобувачів освіти.

МЕТОДИ НАВЧАННЯ. Вивчення нормативної навчальної дисципліни «Читка з листа» передбачає поєднання різних методів і технологій викладання. Серед них:

У процесі роботи над вокально-навчальним матеріалом:

- словесні (бесіда, пояснення);
- наочні (ілюстрування, демонстрування, самостійне спостереження);
- практичні (індивідуальна гра на інструменті).

2. За організаційним характером навчання:

- методи організації та здійснення навчально-пізнавальної діяльності;
- методи контролю та самоконтролю у навчанні;
- бінарні (поєднання теоретичного та практичного) методи навчання.

3. За логікою сприймання та засвоєння навчального матеріалу:

- індуктивно-дедукційні,
- репродуктивні,
- проблемні,
- інтерпретаційні,
- постановочно-аналітичні

ФОРМИ ТА МЕТОДИ КОНТРОЛЮ. Контрольні заходи включають поточний, семестровий та підсумковий контроль і проводяться у формі сольних виступів. Вимоги до контрольних заходів розробляються цикловими комісіями.

До основних форм поточного, семестрового та підсумкового контролю відносяться: прослуховування індивідуальних програм, що включає виконання технічного матеріалу та читання нот з листа; прослуховування програми академічного концерту, презентація анотацій; прослуховування програми семестрового іспиту, що проводиться з метою оцінки результатів навчання за семестр.

Підсумкова атестація у формі екзамену здійснюється з метою підведення підсумків даного навчального курсу та представляє собою виконання творів у обсязі, визначеному кожною цикловою комісією.

ПОЛІТИКА КУРСУ («Правила гри»). Курс передбачає індивідуальну та самостійну роботу. Середовище на занятті є творчим, відкритим до конструктивної критики. Усі завдання, передбачені програмою, мають бути виконані у встановлений термін. Під час роботи над завданнями не допустимо порушення академічної доброчесності. Пропуски занять

здобувачами припустимі тільки з поважних причин та підлягають відпрацюванню.

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Основна

1.Бермес І. До питання про теоретичне осмислення проблем читання нотного тексту. Актуальні питання гуманітарних наук. Дрогобич, 2023. Вип. 60. Т. 1. С. 41-46.

2.Дубровний Т. Пісенний жанр у творчості українських композиторів першої половини ХХ століття: крізь призму фольклору, кітчу та шлягеру. Вісник Національної академії керівних кадрів культури і мистецтв: наук. журнал. Київ, 2021. № 3. С. 167-173.

3.Гуральна С., Сиротинська Н. Естетичний вимір сакральної монодії в контексті культурно-освітнього середовища в Україні XVII ст. National Academy of Culture and Arts Management Herald: Science journal. Kyiv, 2022. №4. С. 79-84.

4.Гризоглазова Т.І. Методика формування навичок читання нотного тексту. Педагогіка формування творчої особистості у вищій і загальноосвітній школах: зб. наук. праць. Запоріжжя: КПУ, 2021. Вип. 75. Т. 1. С. 23-26.

5.Немерко А. Р. Пісенно-хорова творчість для дітей у мистецькій практиці авторів Львівщини в контексті музичної культури України доби державної незалежності (1991-2021): традиції та інновації –Дисертація на здобуття ступеня доктора філософії за спеціальністю 025 Музичне мистецтво. – Львівський національний університет імені Івана Франка, Львів, 2023. С. 190.

6. Черній В. Читання нот з листа як засіб формування професійних компетентностей музиканта. Актуальні питання гуманітарних наук. Вип. 84, том 3, 2025. С. 150-161.

Додаткова

1. Аристова Л. С. Методика музичного навчання та виховання : навч.-метод. посібник / Л. С. Аристова. — Миколаїв : Іліон, 2018. — 404 с.
2. Кушка Я. С. Методика навчання співу : посібник з основ вокальної майстерності / Я. С. Кушка. — Тернопіль : Навчальна книга – Богдан, 2010. — 288 с.

3. Рось З. П. Особливості роботи з розвитку вокально-виконавської техніки естрадно-джазових співаків : навч. посіб. з метод. рекомендаціями / З. П. Рось. — Івано-Франківськ : Прикарпатський нац. ун-т ім. В. Стефаника, 2020. — 56 с.
4. Шпак В. А., Кузьменко-Присяжна Л. І., Остапенко Л. В. До проблеми методики навчання естрадному вокалу / В. А. Шпак, Л. І. Кузьменко-Присяжна, Л. В. Остапенко // Молодий вчений. — 2017. — № 8 (48). — С. 31–34.
5. Бондарчук А. Я. Методика формування вокально-виконавських навичок студентів мистецьких спеціальностей засобами естрадної пісні / А. Я. Бондарчук // Науковий вісник Південноукраїнського нац. пед. ун-ту ім. К. Д. Ушинського. — Одеса : ПНПУ, 2020. — Вип. 3 (132). — С. 24–30.
6. Методичні рекомендації для вивчення та самостійної роботи з дисциплін професійної й інструментальної спрямованості / Прикарпатський нац. ун-т ім. В. Стефаника. — Івано-Франківськ : ПНПУ, 2019. — 42 с.
7. Читання музики з листа на початковому етапі навчання гри на фортепіано та найважливіші аспекти роботи : методичний матеріал. — Київ : Всеосвіта, 2021. — 15 с.

Інформаційні ресурси

1. <https://www.youtube.com/watch?v=JYfnIOtHRBg>
2. <http://ukrnotes.in.ua/poshuk.php>
3. https://www.youtube.com/watch?v=yRiH-2_Jl2s
4. <https://gloriamusic.org.ua/noty-skachat>
5. <https://www.youtube.com/watch?v=qTTex-uCSpY>
6. <https://sydirvorobkevych.wixsite.com/choumimsv/бібліотека>
7. <https://music.dzherela.com.ua/skachat-noty/>

